

Швець Д. Д., бакалавр

ОСОБЛИВОСТІ УСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦЯ

Усне професійне спілкування відіграє важливу роль у формуванні колективу, особливо в робочих командах, де спільність мети, взаємодії та результату має велике значення. Професійне спілкування допомагає забезпечити ефективну комунікацію між працівниками, що в свою чергу сприяє формуванню позитивного та довірливого настрою в колективі. Живе усне переконливе мовлення - важливий засіб впливу на слухача. Правильне, унормоване усне мовлення може забезпечити взаєморозуміння між учасниками комунікативного акту.

У сучасному світі є багато шкіл, центрів, факультетів і кафедр, які займаються проблемами риторики, ораторського мистецтва, ділової комунікації, мистецтва вести полеміку, дискусію тощо. Всесвітньо відомі імена Поля Сопера, Дейла Карнегі та їх послідовників, які формують риторичну культуру політиків, бізнесменів, юристів, рекламних агентів, учителів, акторів.

Українську школу мистецтва публічного мовлення представляють сьогодні вчені Г. Сагач, Л. Мацько, Н. Бабич, Н. Чибісова та інші. Видатними українськими риториками минулого були Ф. Прокопович, Г. Кониський, Г. Сковорода. Професор риторики Києво-Могилянської академії Ф. Прокопович вважав риторику "царицею душ", "княгинією мистецтв" і вказував на такі її функції, як соціально організаційну (засіб агітації), культурно-освітню, а також одержання знань, збудження почуттів, формування громадської думки та ін.

Поняття професійного спілкування має широке і вузьке значення. Професіонал розглядається в цьому випадку як людина, яка має значний досвід і високі професійні стандарти. У вузькому розумінні професійне спілкування включає особливості, характерні для окремо взятої професії. А в широкому значенні, професійне спілкування – це важливий засіб і умова розв'язання завдань певної професійної діяльності [1]. Якщо поза діяльністю люди керуються особистими мотивами, то під час професійного спілкування мета визначається характером і потребами професійної діяльності. Усне мовлення розраховане на слухове й зорове сприйняття: звукове й інтонаційне оформлення, мелодика і темп мовлення, тембр і чистота голосу мовця, його просторове розміщення, жестикуляція та міміка – все це впливає на результат сприйняття сказаного.

Серед функцій ділового спілкування можна зазначити такі [1]:

- трансляційна (спілкування є засобом передавання певних способів професійної діяльності, професійної взаємодії, професійно-важливих знань);
- інструментальна (спілкування є соціально-психологічним механізмом управління поведінкою та діяльністю партнерів зі спілкування);
- інтегративна (спілкування є основою об'єднання партнерів).

Також важливо звернути увагу на невербальні засоби комунікації, такі як жести, міміка, поза та інші. Вони можуть підкреслювати та доповнювати вербальну інформацію.

Невербальні повідомлення передають інформацію [1]:

- про особистість комунікатора (темперамент, емоційний стан у момент комунікації, особистісні властивості й якості, комунікативну компетентність, соціальний статус, самооцінку тощо);

– про відношення комунікантів один до одного, їхню близькість або віддаленість, типи їхніх взаємин (домінування – залежність, розташування – нерозташування);

– про відношення учасників комунікації до самої ситуації: наскільки вони комфортно почувають себе в ній, чи цікаво їм спілкування або ні.

Отже, для того щоб бути успішним у сучасному бізнес-світі, фахівець повинен мати відповідні навички усного професійного спілкування. Це охоплює не лише знання мови та граматики, а й вміння слухати, сприймати інформацію та висловлювати свої думки чітко та лаконічно. Досягнення цієї мети можливе через практику, навчання та вдосконалення відповідних навичок, зокрема важливо вміти контролювати своє тіло та невербальні сигнали.

Література:

1. Тер-Ованес'ян В. Г. Мовне професійне спілкування – невід'ємлена частина майбутньої діяльності фахівця [Електронний ресурс] / В. Г. Тер-Ованес'ян, В. Г. Вем'ян - Режим доступу:

<https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/cd66cb1d-c7d9-4ac8-8edd-c24ff7234e41/content>

Під керівництвом: доц. каф. КТР, СіГН, Н.В. Ротової